

พลเมืองอาเซียน ASEAN Citizen

อ.ดร.ธดา สิทธิธาดา

กลุ่มวิชาอาเซียนศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
pinkynoina@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวเป็น “พลเมืองอาเซียน” และ “เยาวชนอาเซียน” ที่ต้องมีการตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาชนของประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งประชาชนทั่วไปจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้พื้นฐานและข้อมูลทั่วไป รวมถึงคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียนของประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และราชอาณาจักรกัมพูชา

คำสำคัญ: พลเมืองอาเซียน เยาวชนอาเซียน

Abstract

This article presents for the preparation “ASEAN Citizen” and “ASEAN youth” that need to be alert to prepare to enter the public of the ASEAN Community in 2558, which the general public need to learn the basic and general information. The keys feature of the citizens of 10 ASEAN member countries, including Republic of Indonesia, Republic of the Philippines, Republic of Singapore, Federation of Malaysia, The kingdom of Thailand, Negara Brunei Darussalam, Socialist Republic of Vietnam, The Lao People’s Democratic Republic, Republic of the Union of Myanmar and The kingdom of Cambodia.

Keywords: ASEAN Citizen, ASEAN Youth

1. บทนำ

ประชาคมอาเซียน เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้านรวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือการทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิทัศน์ที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียนอันถือเป็นการปรับปรุงตัวครั้งใหญ่ และปัจจุบันอาเซียนมีกฎหมายสูงสุด คือ กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนเป็นองค์การที่เคารพกฎเกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและมีประชาชนเป็นจุดศูนย์กลาง กฎบัตรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างประชาธิปไตย การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตลอดจนระงับข้อพิพาท ซึ่งอาเซียนตระหนักว่าสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาในด้านอื่นๆ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงจึงเป็นเสาหลักความร่วมมือหนึ่งใน 3 เสาของประชาคมอาเซียนที่เน้นการรวมตัวของอาเซียนเพื่อสร้างความมั่นใจ (confidence building) เสถียรภาพ (stability) และ

สันติภาพ (peace) ในภูมิภาค ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและปราศจากภัยคุกคามจากด้านการทหารและภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น [1]

จากการที่ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ให้คำมั่นสัญญาต่อประชาชนชาวอาเซียน หรือ “พลเมืองอาเซียน” ทั้งมวลว่าจะยึดมั่นที่จะสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นความจริงให้จงได้ การลงนามในปฏิญญาประกาศตั้งประชาคมอาเซียน เป็นเพียงถ้อยคำที่แสดงความมุ่งมั่นจริงใจที่ต้องการให้เกิดประชาคมอาเซียนที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในเอกสาร ผู้นำอาเซียนทุกคนทราบดีว่าจะต้องทำงานให้เป็นรูปธรรมอีกมากและยาวนาน ขณะที่ประชาชนอาเซียน ณ ปี 2003 นั้น ยังไม่รู้จักอาเซียนดีพอที่จะนำพาตัวเองเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนเดียวกันได้ [2] ซึ่งในขณะนี้ “การเตรียมความพร้อมของพลเมืองไทย เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2558” เป็นหัวข้อหลักในเวทีประชุมสัมมนาของทุกองค์กรที่สนใจเรื่องอาเซียนถึงการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับตั้งแต่ช่วงชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับบัณฑิตศึกษา อาจเป็นด้วยเหตุผลที่ว่าในปัจจุบัน ประชาชนโดยทั่วไปของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรวมถึงคนไทยยังไม่ได้มีความรู้สึกถึงความ เป็น “พลเมืองอาเซียน” จากรายงานผลการสำรวจข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอาเซียน พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าเป็น “พลเมืองอาเซียน” ไม่ถึงร้อยละ 65 ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกก่อตั้งอาเซียน รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมของประเทศเพื่อร่วมผลักดันให้เกิดการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ที่เน้นการปฏิบัติและเชื่อมโยงยิ่งขึ้น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในภูมิภาค ตามที่ปรากฏในปฏิญญาชะอำ หัวหิน ว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2552-2558 ซึ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันร่วมกับสมาชิกอาเซียนที่จะส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียน และกระบวนการเป็นประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ ในวาระที่ไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนเมื่อปี 2522 รัฐบาลไทยได้ผลักดันให้เกิดการบรรลุเป้าหมายกฎบัตรอาเซียน (Realizing the ASEAN Charter) การเสริมสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Revitalizing a people-centered ASEAN Community) และการเน้นย้ำความมั่นคงของประชาชนในภูมิภาค (Reinforcing human security for all) เป็นต้น อันจะทำให้ประชาชนสามารถก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ได้อย่างบรรลุผลได้ภายในปี 2558 [3]

2. การก้าวสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน

จากรายงานผลการสำรวจดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงข้อมูลของการเตรียมตัวเป็น “พลเมืองอาเซียน” และ “เยาวชนอาเซียน” ที่ต้องมีการตื่นตัวในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาชนของประชาคมอาเซียน ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า “พลเมืองอาเซียน” และ “เยาวชนอาเซียน” นั้นหมายถึง ประชาชนทุกคนจาก 10 ประเทศสมาชิก ได้แก่ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย บรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และราชอาณาจักรกัมพูชา แต่สำหรับประเทศไทยนั้น มีการเตรียมความพร้อมในการเป็นพลเมืองอาเซียน โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวทางการเตรียมความพร้อมในการให้การศึกษาแก่ประชาชน

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนทุกคนรวมทั้งในพื้นที่ห่างไกลและในชนบท การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน และการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนอาเซียน และการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนอาเซียนที่แม้จะมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่แตกต่างแต่ก็สามารถอยู่ในครอบครัวอาเซียนจะช่วยให้ประชาชนในอาเซียนเกิดความรักและความภูมิใจในการเป็นพลเมืองอาเซียนและร่วมกันพัฒนาอาเซียนให้เป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ให้แก่ประชาชนทุกคน [4] ดังต่อไปนี้

1) แผน 5 ปี ด้านการศึกษาของอาเซียน อาเซียนมีการจัดทำแผน 5 ปี ด้านการศึกษา (2554-2558) ที่ได้รับมอบจากการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 5-8 เมษายน 2552 ณ จังหวัดภูเก็ต โดยมีเนื้อหาสำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน

อาเซียนกำหนดเป้าหมายในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียนด้วยการเสริมสร้างความตระหนักและค่านิยมร่วมกันในการเป็นประชาชนอาเซียนในสังคมทุกระดับโดยใช้การศึกษาเป็นกลไกในการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 2.1 การเสริมสร้างโอกาสในการได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมโลกว่าด้วยการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนเมื่อปี 2533

ยุทธศาสตร์ที่ 2.2 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การยกระดับมาตรฐานการศึกษา การจัดการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาอาชีพ ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและมีผลตอบแทนครูที่มีผลงานเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจของยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งอาศัยแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญการสูงและสามารถเคลื่อนย้ายไปประกอบอาชีพในอาเซียน

ดังนั้น คนไทยต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียนและภาษาสากลของโลก เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ และการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ ทั้งที่เป็นคนอาเซียนและคนภูมิภาคอื่นๆ ของโลก

2) กำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558

แนวทางที่ 1 เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และสร้างคณาจารย์และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียนให้แก่ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

แนวทางที่ 2 พัฒนาศักยภาพนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมในการเป็นพลเมืองอาเซียน และสอดคล้องกับการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรม รวมทั้งการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชน และการพิจารณาแผนการผลิตกำลังคน

แนวทางที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อสร้างการยอมรับในคุณภาพการศึกษา และสร้างเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา ครู อาจารย์ในอาเซียน รวมทั้งการพัฒนากระบวนการศึกษาทางไกล เพื่อสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต ส่งเสริมและปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมทางอาชีพ ตลอดจนการส่งเสริมและเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

แนวทางที่ 4 เตรียมความพร้อมการพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการศึกษา รวมทั้งการเปิดเสรีด้านแรงงานในอาเซียน

แนวทางที่ 5 บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยรวมทั้งการจัดตั้งและพัฒนากลไกที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการดำเนินการอย่างยั่งยืน

2.2 เยาวชนอาเซียนลงปฏิญญา 4 บทบาทสู่พัฒนายั่งยืน

การประชุมในหัวข้อ "เยาวชนอาเซียนกับการพัฒนาสังคมแบบยั่งยืน" โดยมีผู้นำเยาวชนอาเซียนจาก 6 ประเทศ คือ ไทย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม กัมพูชา พม่า และบรูไน จำนวน 150 คน เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และลงนามปฏิญญาความร่วมมือของผู้นำเยาวชนอาเซียน โดยมีสมาคมส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานีเป็นแม่ข่าย และมี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี เป็นประธานเปิดงาน โดยเป้าหมายของเวทีประชุมนานาชาติระดับ "เยาวชน" ในครั้งนี้คือเพื่อสร้างความตระหนักในความสำคัญและประโยชน์จากการเปิดประตูสู่ประชาคมอาเซียน พร้อมกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศสมาชิกให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ประเด็นที่เยาวชนอาเซียนจาก 6 ประเทศได้ร่วมลงนามใน "ปฏิญญา" ซึ่งเป็นความร่วมมือครั้งแรกของผู้นำเยาวชนอาเซียน ประกอบด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืนใน 4 บทบาทด้วยกัน [5] คือ

1.บทบาทของเยาวชนกับการศึกษา พบว่ากลุ่มประเทศอาเซียนประสบปัญหาทางการศึกษาหลายประการ เช่น ปัญหาด้านภาษา การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาของผู้ด้อยโอกาสและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนที่มากเกินไป รวมไปถึงช่องว่างระหว่างมาตรฐานของโรงเรียนในเมืองกับชนบท ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ผู้นำเยาวชนวางไว้ร่วมกัน อาทิ เน้นให้ประเทศในประชาคมอาเซียนปรับระบบการศึกษาให้ทันสมัย ขยายระยะเวลาในการฝึกงาน ขยายโอกาสทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบสู่ชนบท รวมถึงส่งเสริมการเรียนภาษาของประเทศไทยในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน มีโครงการฝึกงานหรือโครงการแลกเปลี่ยนด้านการศึกษาระหว่างกัน เป็นต้น

2.บทบาทของเยาวชนกับวัฒนธรรม ผู้นำเยาวชนพบว่าวัฒนธรรมของชาติอาเซียนเริ่มเสื่อมถอยจากการก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์และการทะลักเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก ปัญหาที่น่าห่วงคือการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยของเยาวชน

ยุทธศาสตร์และพันธกิจที่ผู้นำเยาวชนวางไว้ร่วมกัน คือ มุ่งสร้างความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมโดยส่งเสริมคุณค่าทางจริยธรรมให้กับเยาวชน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว และร่วมกันปลูกฝังการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียนเน้นให้เยาวชนเป็นผู้เข้าร่วม และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติอาเซียน รวมถึงบรรจุกีฬาพื้นบ้านในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์

3. บทบาทของเยาวชนกับสิ่งแวดล้อม สืบเนื่องจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่วิกฤติไปทั่วโลก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ (climate change) ผู้นำเยาวชนจึงเห็นควรเพิ่มความตระหนักในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และกระตุ้นเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการลดการทำลายธรรมชาติ ลดกิจกรรมที่ทำลายสิ่งแวดล้อม และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยธรรมชาติที่นับวันจะรุนแรงขึ้น

ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่มีการนำเสนอ เช่น โครงการอาสาสมัครแลกเปลี่ยนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และหลักปฏิบัติ 3 R คือ การลดจำนวน การนำกลับมาใช้ใหม่ และการรีไซเคิล (Reduce Reuse and Recycle) พร้อมจัดทำเว็บไซต์เยาวชนอาเซียนเพื่อการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. บทบาทของเยาวชนอาเซียนกับปัญหายาเสพติด เป็นที่ทราบกันดีว่าหลายชาติในอาเซียนประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ขณะที่เยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจากหลายสาเหตุ แต่ส่วนใหญ่มาจากปัญหาสังคม ครอบครัว การเงิน การขาดความเอาใจใส่ และอิทธิพลจากคนรอบข้าง รวมถึงความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ดังนั้นพันธกิจเร่งด่วนคือ สร้างความตระหนักถึงอันตรายของการใช้ยาเสพติด และได้วางยุทธศาสตร์เดินทางจัดตั้งกลุ่มเยาวชนรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติด ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแทนของแต่ละประเทศ ให้ความรู้แก่เยาวชนเรื่องภัยร้ายของยาเสพติดผ่านทางชุมชนและการศึกษา ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ เช่น การแข่งขันกีฬา การโต้วาที และเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมเพื่อบำบัดผู้ติดยาเสพติด

ผู้นำเยาวชนร่วมจุดประกายรัฐช่วยสนับสนุน นายอโพลินิโอ บี. มาเลนนิซา (Apolonio B. Maleniza) ตัวแทนเยาวชนจากสิงคโปร์ กล่าวว่า ปฏิญญาฉบับนี้จะไม่สามารถบรรลุผลได้หากเยาวชนไม่ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก รวมถึงขาดความร่วมมือและการสนับสนุนจากรัฐบาลและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

"พวกเราผู้นำเยาวชนอาเซียนต่างเชื่อมั่นว่าความกระตือรือร้นและความมุ่งมั่นของเยาวชนจะเป็นแรงผลักดันให้ชุมชนของเราร่วมมือกันเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"

ขณะที่ นายสุโฮมี มา และ นายกสมคามส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี กล่าวว่า ได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนากระบวนการทำงานทั้งระบบ โดยมุ่งหวังให้เด็ก เยาวชน และครอบครัวได้เรียนรู้ถึงแนวทางการดำเนินชีวิต พร้อมขับเคลื่อนสังคมสู่ความสันติสุข ร่วมพัฒนาวิสัยทัศน์ความสุขตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ประชาคมอาเซียนด้วยหลักเหตุผลความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกันอันจะเป็นรากฐานการสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนสืบไป และอยากให้ทางผู้ใหญ่ทุกกระทรวงที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กจัดเวทีเสวนารับฟังความคิดเห็นของเด็กจากทุกภาคของประเทศไทย โดยเน้นเรื่องอาเซียน สำหรับพื้นที่ชายแดนใต้มีความได้เปรียบในเรื่องของภาษา เพราะอินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไนใช้ภาษาที่ไม่แตกต่างจากภาษามลายูปัตตานีมากนัก แต่ในเรื่องของภาษาอังกฤษก็ต้องเตรียมตัวให้พร้อมด้วยเช่นกัน จึงอยากให้หน่วยงานรัฐเร่งรัดในเรื่องนี้

3. สรุปคุณลักษณะการเป็นพลเมืองอาเซียน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ากลุ่มประเทศสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรืออาเซียนมีการเคลื่อนไหวตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงน่าจะคาดการณ์ได้ถึงคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน [6] สรุปได้ดังนี้

1. ความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารตามที่ระบุในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ที่กล่าวไว้อย่างชัดเจนในหมวดที่ 10 การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน ข้อที่ 34 คือกำหนดให้ ภาษาทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

2. ความรู้ความสามารถในการสื่อสารในภาษาของประเทศสมาชิก โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมภาษา ประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ภาษาพม่า ภาษาเขมร ภาษามลายู ภาษาตากาล็อก ภาษาอินโดนีเซีย (Bahasa Indonesia) เป็นต้น

3. ความรู้เรื่องศาสนาที่สำคัญ โดยการศึกษาพระคัมภีร์ประจำศาสนาที่สำคัญในอาเซียนเพื่อให้เข้าใจในวิถี การดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศสมาชิกที่ล้วนเป็นพลเมืองอาเซียนร่วมกัน เช่น คัมภีร์พระเวท (ฮินดู) คัมภีร์ พระไตรปิฎก (พุทธ) คัมภีร์ไบเบิล (คริสต์) และ คัมภีร์อัลกุรอาน (อิสลาม) เป็นต้น

4. การปรับตัวในการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะเรื่อง อาหาร การแต่งกาย ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างกัน

5. ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ททยอยกันได้รับเอกราช สิ่งท้าทายที่ประเทศเกิดใหม่เหล่านี้รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งเมื่อจะสามารถดำรงความเป็นเอกราชมาได้ ต้องเผชิญ คือ ภัยคุกคามจากการแผ่ขยายขอลิทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งได้รับก่อตัวขึ้นพร้อมกับยุคสงครามเย็น นอกจากนี้ความ ขัดแย้งเรื่องข้อพิพาทเขตแดนระหว่างประเทศในภูมิภาค ดังนั้นประเทศในภูมิภาคจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการแสวงหา แนวทางที่จะร่วมมือกัน โดยมีความพยายามจัดตั้งเวทีความร่วมมือขึ้นหลายเวทีแต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จอย่างจริงจังและ ยั่งยืน องค์กรความร่วมมือที่สำคัญซึ่งมีมาก่อนอาเซียน จนในที่สุดจึงเกิดการร่วมมือและการรวมตัวของประเทศกลุ่มภูมิภาค นิยม สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN)

6. ความรู้เรื่องจุดกำเนิดอาเซียน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ค่อยๆ ก่อตัวเป็น "องค์กร" ขึ้น โดยในวันที่ 8 สิงหาคม 1967 (พ.ศ. 2510) ประเทศในภูมิภาค 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ในปี 1984 (2527) บรูไนดารุสซาลามเข้าร่วมเป็นสมาชิกชาติที่ 6 ของอาเซียน และต่อมาในปี 1995 (2538) เวียดนามก็ได้เข้าเป็น สมาชิกชาติที่ 7 และตามมาด้วยลาวและพม่าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 8 และ 9 ในปี 1997 (2540) และกัมพูชาได้เข้าเป็น สมาชิกลำดับที่ 10 ในปี 1999 (2542)

7. ความรู้เรื่องเสา 3 เสาหลักอาเซียน ในการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ที่ บาหลี ผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติม โดยได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ประชาคมอาเซียนนี้จะประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) ได้แก่ ประชาคม ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community-ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

8. ความรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี 2550 ที่ ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตร อาเซียนซึ่งเปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมาย และโครงสร้างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียน ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้ โดย วัตถุประสงค์ของกฎบัตรอาเซียน คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกฎ กติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้กฎบัตรจะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization) กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วยข้อบทต่างๆ 13 บท 55 ข้อ มีประเด็นใหม่ที่แสดง ความก้าวหน้าของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 หลังจากที่ประเทศสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศ ได้ให้สัตยาบันกฎบัตร และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2552 ที่ จังหวัดเพชรบุรีเป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรกหลังจากกฎบัตรมีผลบังคับใช้

9. ความพื้นฐาน 10 ประเทศสมาชิกอาเซียน คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐ สิงคโปร์ มาเลเซีย ราชอาณาจักรไทย บรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ตามด้วย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และราชอาณาจักรกัมพูชาในด้านต่างๆ ทั้งภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ และ สังคมศาสตร์

10. ความรู้พื้นฐานประเทศคู่เจรจา ทั้งหมด 9 ประเทศ 1 กลุ่มประเทศ และ 1 องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ นิวซีแลนด์ รัสเซีย สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และสหประชาชาติ

11. ความรู้เรื่องบทบาทของประเทศไทยกับอาเซียน จากคำแถลงนโยบายรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีต่อรัฐสภา หนึ่งในจุดมุ่งหมายของนโยบายรัฐบาล คือ "เพื่อนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนปี 2558 อย่างสมบูรณ์ โดย

สร้างความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และการเมืองและความมั่นคง" โดนนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรกยังรวมถึงการเร่งดำเนินการตามข้อผูกพันในการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ตลอดจนการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมขนส่งภายในและภายนอกภูมิภาค นอกจากนี้ ยังมีนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมอีกหลายประการเพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

12. การร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เช่น องค์กรทางการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมถึงการร่วมมือในการแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งในด้านยาเสพติด หรืออาชญากรรม เป็นต้น

ในเรื่องของการเตรียมความพร้อมเป็น**พลเมืองอาเซียน**นั้น นายมนตรี ศรีโสตาพล เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย [7] ได้กล่าวว่า มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่กำลังเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในอีก 4-5 ปีในอนาคตนั้น ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สร้าง**ทักษะที่ดีทางด้านภาษา พร้อมทั้งศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และการประวัติความเป็นมาทางด้านธุรกิจ การค้า ที่มีอยู่ระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน** เพื่อเป็นผลดีให้กับนิสิต นักศึกษา และบัณฑิต ไทยที่มีฝันอยากทำงานในต่างแดน “หน้าที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาจำต้องเร่งสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ พัฒนาทักษะของสถาบันการศึกษาให้ดี และบุคลากรที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ และไม่ลืมที่จะเน้นจุดยืนของแต่ละสถาบัน เพื่อสร้างแรงดึงดูดให้เด็กต่างชาติ มาเรียนที่ประเทศไทย ขณะเดียวกันเครือข่าย องค์กร หรือแวดวง บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ก็จะต้องสร้างสัมพันธ์ระหว่าง 10 ประเทศให้ดีขึ้นเรื่อยๆ”

สำหรับบทบาทของนักศึกษาในการเตรียมความพร้อมควรเริ่มต้นจากทักษะทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางของกลุ่มสมาชิกอาเซียนด้วยเหตุนี้ บุคลากรและนักศึกษา ต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ให้สามารถสื่อสารได้ เพราะปัจจุบันการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ติดต่อประสานงานทางธุรกิจ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนควรรู้ ยิ่งรู้มาก ยิ่งเพิ่มศักยภาพให้กับตัวเอง สามารถติดต่อเชื่อมโยงกันได้ นอกจากนี้ก็ไม่ควรที่จะลืมภาษาไทย สร้างความเข้มแข็งให้กับภาษาของตนเอง ให้ถูกต้อง แสดงจุดยืนของความเป็นไทย อย่าปล่อยปละละเลย นอกจากนี้ ต้องทำความเข้าใจทางประวัติศาสตร์ ที่เป็นทางบวก และลบ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจ ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อมโยงระหว่างประเทศ การปกครอง การค้า การสื่อสาร พร้อมทั้งลดข้อขัดแย้งในภูมิภาคอาเซียนที่ผ่านมา เพราะ ณ ตอนนั้นต้องคำนึงถึงการสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ASEAN ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มบัณฑิตให้มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในอาเซียนเพิ่มโอกาสในการทำงาน

4. พลเมืองอาเซียนรุ่นใหม่ในอนาคต

จากการรวมตัวของประเทศกลุ่มภูมิภาคนิยม สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียนก็หมายถึงการผนวกรวมด้านเศรษฐกิจ การเมืองความมั่นคง และวัฒนธรรมภายใต้กฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นเหมือนกรอบกติกาการอยู่ร่วมกันของผู้คนในประชาคมอาเซียน ที่ไม่เพียงแต่จะดำรงอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติใน 10 ประเทศสมาชิก เท่านั้น แต่พลเมืองในประเทศเหล่านี้ยังจะถูกเรียกขาน ในฐานะ **“พลเมืองอาเซียน”** ซึ่งย่อมเป็นคนรุ่นใหม่ ที่จะเติบโตและเป็นผู้กุมชะตาความเป็นไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเปลี่ยนแปลงที่เห็นผลเป็นระยะๆ เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ที่เสาหลักด้านเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันจะได้ยินคำว่า “เออีซี” หรือ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ดังนั้นการได้ทราบว่ **“พลเมืองอาเซียนรุ่นใหม่”** กำลังมุ่งหน้าตั้งเข็มทิศอนาคตของตัวเองกันไว้อย่างไร แล้วคนรุ่นใหม่ในอาเซียนสนใจฝึกฝนทักษะความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาสู่การทามาหาเลี้ยงชีพในเรื่องใด จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะเมื่ออาเซียนคือตลาดและฐานผลิตเดียวกัน เคลื่อนย้ายทุน สินค้า แรงงานมีฝีมืออย่างเสรีไปมาระหว่างกัน โอกาสของคนไทย รุ่นใหม่ในการออกไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน ย่อมมีพอๆ กับคนในประเทศเพื่อนบ้านจะเข้ามาทำงานในประเทศไทย แต่ความต่างคือทักษะทางอาชีพและความคล่องตัว ยืดหยุ่นที่แต่ละคนจะเปิดรับและฝึกฝนได้มากแค่ไหน หากจะดูอนาคตอาเซียน อาจต้องเริ่มพินิจที่ทัศนคติของเยาวชนอาเซียนกันก่อนว่า พวกเขาหรือเธอมีเป้าหมายใดในชีวิต ทั้งนี้เพื่อเป็นการตื่นตัวให้กับข้อตกลง Mutual Recognition Arrangements: MRAs ซึ่งได้แก่ วิศวกรรม, การสำรวจ, สถาปัตยกรรม, แพทย์, ทันตแพทย์, พยาบาล, บัญชี, การบริการ และ การท่องเที่ยว ซึ่งในปี 2558 บุคลากรใน 8 กลุ่มวิชาชีพหลัก ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีภายในประชาคมอาเซียน

จากผลสำรวจหัวข้อ **“อาชีพในฝัน”** ของเด็กในวัย 7-14 ปี ในไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยอเด็คโก้ การสำรวจในประเทศไทยเมื่อเดือนมกราคม 2555 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจในการเตรียมความพร้อมพลเมืองอาเซียน กล่าวคือ 5

อาชีพในฝันของเด็กไทย ได้แก่ แพทย์ ครู ทนายความ พ่อครัว นักธุรกิจ และสัตวแพทย์ ขณะที่ 5 อาชีพในฝันของเด็กวัยเดียวกันในสิงคโปร์ คือ ครู แพทย์ นักบิน พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และศิลปิน ส่วนในมาเลเซีย ซึ่งมีข้อมูล ผลการสำรวจของปี 2554 เป็นชุดล่าสุดระบุว่า 5 อาชีพ ในฝันของเด็กชาวมาเลเซีย คือ แพทย์ นักบิน ตำรวจ ทนายความ และครู เป็นที่น่าสนใจว่า เด็กทั้ง 3 ชาติให้ความสนใจกับอาชีพแพทย์เป็นอย่างมาก และอาชีพแพทย์คือ 1 ใน 8 สาขาอาชีพที่คาดว่าจะเปิดให้เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งในขณะนี้ประเทศสมาชิก ได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานของผู้ประกอบอาชีพ (MRAs) แล้ว นอกจากนี้ในรายงานการวิเคราะห์ตลาดการศึกษา โดยบริติชเคาน์ซิล ยังระบุว่า ตลาดการศึกษาในอาเซียนกำลังมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะในเวียดนาม คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้นกว่า 139% ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา

ขณะที่รัฐบาลเวียดนามก็ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการศึกษาในระดับสูงแก่เยาวชน ในประเทศเป็นภารกิจหลัก เนื่องจากเห็นว่าเป็นวิถีทาง บริหารความมั่งคั่งยุคใหม่ โดยสาขาวิชาที่มีผู้ต้องการศึกษามากที่สุด ได้แก่ การบริหารจัดการธุรกิจ การเงิน การท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ โดยเฉพาะวิศวกรรมศาสตร์นับว่าเป็นสาขาที่มีชาวเวียดนามรุ่นใหม่สนใจเรียนจำนวนมากขณะที่รายงานของบริติชเคาน์ซิลในฟิลิปปินส์ซึ่งจัดทำเมื่อปี 2553 ระบุว่า นักศึกษาฟิลิปปินส์สนใจเรียนในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเป็นอันดับต้นๆ ไม่ว่าจะเป็น การแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล ตามมาด้วยสาขาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โดยเฉพาะด้านการจัดการธุรกิจ การตลาด ส่วนสาขาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศกำลังอยู่ในความสนใจที่มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ชาวฟิลิปปินส์รุ่นใหม่ยังมุ่งมั่นกับการไปศึกษาต่อในต่างประเทศในสาขาที่หลากหลาย อาทิ วิศวกรรมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ กฎหมาย สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีข้อมูลระบุว่า เด็กฟิลิปปินส์ 50% สนใจเรียนในสาขาการจัดการธุรกิจ และอีก 31% สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกในต่างประเทศ

ขณะที่ในอินโดนีเซียประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในอาเซียน คือราว 232 ล้านคนและประชากรกว่า 30% อยู่ในวัยต่ำกว่า 15 ปี กลับมีผู้เข้าสู่การศึกษาขั้นสูง (ปริญญาตรีขึ้นไป) ประมาณ 4.8 ล้านคน โดยคนเหล่านี้มีความสนใจที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศเพื่อสร้างโอกาสในการหางาน เนื่องจากมีผลสำรวจระบุว่า นายจ้างในอินโดนีเซีย ยินดีรับผู้จบการศึกษาจากต่างประเทศมากกว่า ซึ่งใน ด้านหนึ่งเป็นการสะท้อนปัญหาความไม่สมดุลระหว่างดีมานด์และซัพพลายในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในประเทศ ซึ่งทำให้เยาวชนอินโดนีเซียต้องออกไปแสวงหาการศึกษา ขั้นสูงในต่างประเทศ ด้านมาเลเซีย ซึ่งมีเป้าหมายยกฐานะเป็นประเทศพัฒนาแล้วโดยสมบูรณ์ภายในปี 2563 ดังนั้นมาเลเซียจึงมีมาตรการและเครื่องมือหลายด้านเพื่อผลักดันให้ไปสู่ เป้าหมายดังกล่าว ซึ่งการลงทุนสร้างทุนมนุษย์อย่างมโหฬารเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะพามาเลเซียไปถึงเป้าหมายที่วางไว้

แต่อย่างไรก็ตามในปี 2554 มีรายงานระบุว่า มาเลเซียมีกำลังแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ขึ้นไปเพียง 23% ด้วยเหตุนี้ หากมาเลเซียต้องการยกระดับสู่การเป็นประเทศรายได้สูงหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว ก็จำเป็นต้องเพิ่มสัดส่วนกำลังแรงงานที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปให้ได้ 37% ภายในปี 2558 เป้าหมายเหล่านี้กระตุ้นให้รัฐบาลมาเลเซีย ออกแรงผลักดันให้มหาวิทยาลัยของรัฐรับอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกมากขึ้น จากปัจจุบันมีอาจารย์ระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยรัฐทั่วประเทศ 36% ขณะที่ภาครัฐ ตั้งเป้าหมายผลิตผู้จบปริญญาเอกให้ได้จำนวน 18,000 คน ภายในปี 2558 ซึ่งเป็นปีที่มาเลเซียจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนเช่นสมาชิกอีก 9 ชาติในภูมิภาคนี้ ความเคลื่อนไหวต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนและความฝันใฝ่ต่ออาชีพในอนาคตของพลเมืองอาเซียนรุ่นใหม่ กำลังชี้ให้เห็นถึงอนาคตของภูมิภาคนี้ และเป็นโอกาสของตลาดการศึกษาขั้นสูงที่จะจับกระแสและจับอาการของตลาดนี้ได้ [8]

เมื่อภาษาอังกฤษถูกกำหนดให้เป็น “ภาษากลาง” ในการสื่อสารระหว่าง 10 ชาติอาเซียน ทำให้หลายฝ่ายออกมาแสดงความเป็นห่วงกับปัญหาการใช้ “ภาษาอังกฤษ” ของคนไทย เมื่อเทียบสัดส่วนการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารของประเทศในอาเซียน [9] พบว่า คนไทยที่สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้มีเพียง 10 % เท่านั้น ซึ่งทำให้ไทยอยู่ในอันดับที่ 5 จาก 10 ประเทศ คือ สิงคโปร์ 4.58 ล้านคน ใช้ภาษาอังกฤษ 3.25 ล้านคน คิดเป็น 71% ฟิลิปปินส์ 97 ล้านคน ใช้ภาษาอังกฤษ 49.80 ล้านคน คิดเป็น 55.49% บรูไน ดารุสซาลาม 0.38 ล้านคน ใช้ภาษาอังกฤษ 0.14 ล้านคน คิดเป็น 37.73% มาเลเซีย 27.17 ล้านคน ใช้ภาษาอังกฤษ 7.4 ล้านคน คิดเป็น 27.24% ไทย 63.03 ล้านคน ใช้ภาษาอังกฤษ 6.54 ล้านคน คิดเป็น 10% จึงถึงเวลาแล้วที่คนไทยในฐานะที่จะเป็นพลเมืองอาเซียนจะต้องฝึกภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง ที่สำคัญต้องฝึกอย่างต่อเนื่อง และเมื่อถึงเวลาเปิดอาเซียน เราก็จะสามารถสื่อสารได้อย่างมั่นใจ เพราะภาษาอังกฤษจะไม่ใช่อุปสรรคของเรา จากข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นฐานให้ประชาชนและเยาวชนทุกคนเตรียมตัวที่จะก้าวไปสู่การเป็นพลเมืองอาเซียนและมีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามข้อตกลงต่างของที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไป

5. บรรณานุกรม

- [1] กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. **มารู้จักอาเซียนกันเถอะ**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอราวัณการพิมพ์, 2551.หน้า 8.
- [2] สมเกียรติ อ่อนวิมล “**บันทึกอาเซียน : สามเสาหลักแห่งประชาคมอาเซียน**” เดลินิวส์, 11 เมษายน 2555 (online) accessed 13 July 2012, Available from <http://www.dailynews.co.th/article/825/2>
- [3] กรวงกระเกษตรและสหกรณ์: **ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของภาคการเกษตร.การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 2558** (online) accessed 26 September 2012, Available from <http://moac2aec.moac.go.th/>
- [4] สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. **ฉันและเธอเราคืออาเซียน**.กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน),2555. หน้า 16-19.
- [5] ยาวชนอาเซียนลงปฏิญญา 4 บทบาทสู่พัฒนายั่งยืน.(online) accessed 26 September 2012, Available from : <http://www.isranews.org/south-news/Academic-arena/45-2009-11-15-11-18-09/7026--q-q-.html>
- [6] ธดา สิทธิธาดา สรุปลจากการวิเคราะห์ข้อมูล: content analysis
- [7] **เก่ง”ภาษาอังกฤษ”** ใบบ่ิกทางสู่เวที AFTA. (online) accessed 26 September 2012, Available from :<http://www.manager.co.th>
- [8] AEC ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. **ประชากร AEC อยากทำอะไรอะไร และตลาดการศึกษาของแต่ละประเทศ**. (online) accessed 26 September 2012, Available from : <http://www.thai-aec.com>
- [9] **ภาษาอังกฤษของคนไทย อยู่ตรงไหนในอาเซียน**. (online) accessed 26 September 2012, Available from : <http://th.jobsdb.com>